

[Arne Christiansen.]

ger man begivenheder fra en tid, hvor der er medlemmer af dette ting, der end ikke var født. Dette er altså dagens uaktuelle baggrund, jeg skal ikke sige meget om den.

Jeg skal ikke gå i historiske detaljer, men jeg vil dog gerne nævne, at frem til 1948 var der på disse områder et samarbejde med rod i modstandsbevægelsen. Så kom vi imidlertid til skæringspunktet, bl. a. fordi Sovjet begyndte at hyre politikere til efterretningsarbejde. 1948 blev med Pragkuppet og påskekrisen skæringsåret, og vi fik den kolde krig til op i 1960'erne. Det var den baggrund, det var de historiske begivenheder, der dannede udgangspunkt for de for længst overståede aktiviteter, hvormed dagens forespørgsel begrundes, og som jo hr. Ib Nørlund her i dag har gjort særdeles meget ud af. Forespørgslen bør vurderes herudfra, og lad os så se på, hvordan de faktiske forhold er i dag.

Der er bred politisk enighed om Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik, og skal denne politik have nogen mening, er en efterretningstjeneste en selvfølge. Jeg vil gerne minde om det førnævnte citat fra 1969 af daværende statsminister Baunsgaard.

I dag har vi en militær efterretningstjeneste, som efter min opfattelse ikke kan falde inden for denne forespørgsels rammer. Dens virksomhed er udadvendt, den vil aldrig kunne få en dommerkendelse, den er alene ansvarlig over for forsvarsministeren.

Må jeg dog føje til i en tid, hvor der også fra denne talerstol i dag tales om penge og midler udefra, at forsvarrets efterretningstjeneste selvfølgelig også er underkastet statsrevisionens kritiske kontrol, kun med den fortrolighed, som er nødvendig for tjenestens effektivitet.

Vi har politiets efterretningstjeneste, kontraspionage om man vil. Den arbejder under ansvar over for justitsministeren og er samtidig kontrolleret af det såkaldte Wambergudvalg. For god ordens skyld skal jeg sige, at det ikke er det ærede medlem af dette ting hr. Wamberg, men amtmanden i Vejle, der har lagt navn til det.

Endelig synes jeg, det er væsentligt at henvise til ombudsmandens redegørelse af 19. marts 1970 i forbindelse med den såkaldte Kejsergadesag, det drejer sig om

journal nr. 1081/69. Heri bekræftes klart, at der ikke efter ombudsmandslovens § 9 var grundlag for pålæg eller kritik over for nogen minister eller embedsmand, og hvad der er væsentligst i denne forbindelse — og det er derfor, jeg fremdrager det her — det fastslås, at også i sager af denne karakter har borgerne ombudsmanden at gå til, hvis de føler deres rettigheder krænkede.

Der kan vel også være grund til her i dag at minde om, at det arbejde, der diskuteres, forudsætter diskretion, det forudsætter tavshed, at der er tavshedspligt, og at denne tavshedspligt også gælder, selv om man er blevet forhenværende, hvad enten det er som folkevalgt eller som tjenestemand. Det er der nok grund til at minde om netop i den sag, vi drøfter her.

Jeg skal slutte med at fastslå, at venstre er tilfreds med justitsministerens redegørelse, og at vi har det principielle synspunkt, at der ikke er nogen grund til at opsummere fornuftige og klare synspunkter i en lang dagsorden, der faktisk kun kunne blive en gentagelse af en ministeriel redegørelse.

Med hensyn til den af hr. Ib Nørlund foreslåede dagsorden kan jeg sige, at den i hele sit indhold gør, at vi vil stemme den ned, og jeg kan også forsikre de herrer, som har fremsat et lovforslag i kølvandet af denne forespørgsel, at de heller ikke, når dette kommer til behandling i denne sal, skal vente nogen sympati eller støtte fra Danmarks liberale parti til dette.

Kjærulff-Schmidt (FP):

Det kan selvfølgelig ikke afvises, at forespørgerne i nogen grad nok formår at så ubehagelige stemninger hos medlemmer af skiftende regeringer, ministre og andre, som i efterkrigsårene vidste eller burde vide, hvilke metoder der blev anvendt — altså metoder, som nu af justitsministeren karakteriseres som ulovlige — ikke blot i det egentlige efterretningsarbejde, men nok også i et vist omfang i den politiske kamp mellem partierne og mellem personer.

På den baggrund kan mit parti for så vidt godt forstå det initiativ, forespørgerne har taget, selv om det på den anden side må siges — og det har forespørgerne vel også gjort sig klart, da de stillede deres forespørgsel — at debatten nødvendigvis må komme til at foregå på et noget utilfredsstil-